

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI

HRVATSKI JEZIK

osnovna razina
ŠKOLSKI ESEJ

HRV B IK-2 OGLEDNI ISPIT

12

Hrvatski jezik

Školski esej

Prazna stranica

HRV B IK-2 OGLEDNI ISPIT

99

OPĆE UPUTE

Pred Vama su ispitni materijali za školski esej iz Hrvatskoga jezika.
Za pisanje školskoga eseja predviđeno je 160 minuta bez stanke.
Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

U ovoj knjižici nalazi se **jedan** zadatak za školski esej koji se odnosi na **oba** polazna teksta.
Pozorno pročitajte zadatak i **oba** polazna teksta.

Način pisanja

Školski esej pišite na **listu za školski esej**.

Obvezno pišite pisanim slovima, uredno i čitko.

Obvezno pišite crnom ili plavom kemijskom olovkom.

List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se **ne će bodovati**.

Upotrijebite ga kao pomoć u oblikovanju i pisanju školskoga eseja tako da na njemu osmisлите školski esej, a zatim ga čitko napišite na **list za školski esej**.

Bodovanje

Školski esej treba imati od **350** do **500** riječi. **Školski esej koji ima manje riječi od propisanoga ne će se bodovati**. Školski esej pisan velikim tiskanim slovima i neuredno ili nečitko napisan ne će se vrjednovati ni bodovati.

Ne će se vrjednovati ni bodovati školski esej čiji je sadržaj neprimjeren i odudara od pravila za posebne situacije vrjednovanja propisane *Ispitnim katalogom za državnu maturu iz Hrvatskoga jezika*.

Sve **smjernice za pisanje** morate uvrstiti u svoj školski esej.

Redoslijed ponuđenih smjernica ne obvezuje Vas u oblikovanju školskoga eseja.

Bodovat će se poznavanje i razumijevanje teksta, povezanost teksta i uporaba hrvatskoga jezika.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 8 stranica, od toga 3 prazne.

Hrvatski jezik

Školski esej

Pred Vama se u okviru nalaze ulomak iz knjige *Povijest hrvatske književnosti* Ive Frangeša i pjesma *Notturmo* Antuna Gustava Matoša.

Pozorno ih pročitajte.

Slijede **upute** i **smjernice za pisanje** školskoga eseja.

Smjernice se odnose na **oba** polazna teksta.

Pozorno ih pročitajte.

Prvi tekst

Ivo Frangeš, *Povijest hrvatske književnosti*

(...)

Kao i uvijek, ali u Matoševu slučaju još više, ovoj je lirici, prilikom izricanja estetskog suda o njoj, potrebno dati historijski okvir i vremensku određenost; a tu nam se ona, uzeta u cjelini, ukazuje kao posve nova kvaliteta. Kad Matoš počne objavljivati svoje pjesme, najveći pjesnik prethodnoga razdoblja, Kranjčević, već je davno zacrtao svoj poetski lik. A upravo na pozadini Kranjčevićeve poezije najlakše će nam se očitovati novost Matoševe. Matoš je, međutim, sav u traženju stroge, zatvorene forme, i jedino njegova *Mora* nastavlja Kranjčevićevu poetiku (...).

Kranjčeviću jezik služi da prikaže temu, Matošu pak jezik se mora osposobiti da iskaže neiskazivo, izreče neizrecivo; njemu se čini da za takvu poeziju, koja hotimično izbjegava sve što je materijalno, što je „jasno“, treba više talenta, jer nova poezija mora „slikati bez običnog slikanja, crtati jasne nejasnosti“, ukratko, pjesnik je onaj „tko zna reći ono što je slučajno ali neizrečeno“, viši, dublji život; upravo onako kako to govore stihovi iz njegova programatorskog soneta *Srodnost*: „Višega života otkud slutnja ta?“

HRV B IK-2 OGLEDNI ISPIT

00

Hrvatski jezik

Školski esej

Drugi tekst

Antun Gustav Matoš, *Notturmo*

Mlačna noć; u selu lavež; kasan
Ćuk il netopir;
Ljubav cvijeća – miris jak i strasan
Slavi tajni pir.

Sitni cvrčak sjetno cvrči, jasan
Kao srebren vir;
Teške oči sklapaju se na san,
S neba rosi mir.

S mrkog tornja bat
Broji pospan sat,
Blaga svjetlost sipi sa visinâ;

Kroz samoću, muk,
Sve je tiši huk:
Željeznicu guta već daljina.

HRV B IK-2 OGLEDNI ISPIT

00

Hrvatski jezik

Školski esej

UPUTE

Školski esej mora biti napisan na **listu za školski esej**.

Školski esej mora biti napisan čitko, pisanim slovima i crnom ili plavom kemijskom olovkom.

Svoj školski esej oblikujte kao zaokruženu cjelinu s **uvodom, razradbom i zaključkom**.

Školski esej treba imati od **350** do **500** riječi.

Pazite da Vaš školski esej bude **pravopisno i gramatički točan**.

Sve **smjernice za pisanje** morate uvrstiti u svoj školski esej.

Redoslijed ponuđenih smjernica ne obvezuje Vas u oblikovanju školskoga eseja.

Smjernice za pisanje školskoga eseja

Predstavite Antuna Gustava Matoša u kontekstu književnoga razdoblja u kojem stvara.

Odredite i obrazložite temeljna obilježja Matoševe poezije i povežite ih s Frangešovim riječima o Matoševoj poeziji. Svoje tvrdnje potkrijepite naslovima nekih pjesama i citatima ili parafrazama stihova.

Interpretirajte pjesmu *Notturmo* i smjestite ju u kontekst zbirke *Pjesme*. Odredite funkciju osjetilnih podražaja u pjesmi *Notturmo* i potkrijepite primjerom. Protumačite posljednji stih *Željeznicu guta već daljina*.

Obrazložite osobni doživljaj Matoševe poezije i usporedite ga s Frangešovim viđenjem Matoševe poezije.

HRV B IK-2 OGLEDNI ISPIT

Hrvatski jezik

Prazna stranica

HRV B IK-2 OGLEDNI ISPIT

99

Hrvatski jezik

Prazna stranica

HRV B IK-2 OGLEDNI ISPIT

99